

Groen Kennisnet

kennisplatform voor de groene sector

[GKN Home](#)[Over ons](#)[Cookie instellingen](#)[Portalen](#)[Kennisbank](#)[Leermateriaal](#)[Vakbladen](#)[Dossiers](#)[Nieuws](#)

Dossier

[Dossier](#)

Regionaal Voedsel

Regionaal voedsel ofwel 'Local for local', dat betekent produceren, verwerken en consumeren in dezelfde regio. Een regionale afzet van producten biedt voordelen, zoals een betrouwbare herkomst, minder transportkilometers, produceren op maat, minder verspilling. Toch blijkt de praktijk soms weerbarstig: het assortiment is beperkt, de transportkosten zijn relatief hoog en seizoensgebonden teelten geven geen constante aanvoer. En hoe speelt het onderwijs in op deze korte afzetketens en de houding van de consument?

Definitie

De term 'Local for Local' staat voor voedsel met een duidelijk omschreven gebied van herkomst. Productie, verwerking en verkoop vinden in dezelfde regio plaats. In de gehele keten is aandacht voor duurzaamheid.

– Ketens en Agrologistiek

Dit dossier is gemaakt in opdracht van het programma Ketens & Agrologistiek van de Groene Kenniscoöperatie, een innovatief platform waarin onderwijs, ondernemers, onderzoekers en overheid samenwerken. Het doel is onderwijsvernieuwing op het gebied van ketengericht handelen, met een focus op agrologistiek.

'Local for Local' vormt een van de zes 'Hot topics' van het programma Ketens & Agrologistiek.

– Video's

Anders kijken naar voedsel

Duurzaam geproduceerd vlees in een korte keten. En een slager die eerder vegetariër was. (Engels)

Chat offline

Laat een bericht achter

– Meer grip op voedsel

In toenemende mate worden mensen zich bewust van duurzaamheid en kwaliteit van het voedsel dat zij gebruiken. Men wil weten waar het voedsel vandaan komt en of het veilig kan worden gegeten. Regelmatig berichten de media over voedselincidenten. Voorbeelden zijn de EHEC uitbraak (2011) en de etiketvervalsing rondom paardenvlees (2013). De consument verlangt meer 'grip' op zijn voedsel. Herkomst en smaak worden belangrijker; men wil in toenemende mate eten wat de seizoenen en de regio voortbrengen. Het bedrijfsleven reageert op twee manieren op de verschuivende vraag van de consument:

- Streekproducten verwerken in de regio
- Grootschalige productie verplaatsen naar de regio's waar de vraag is

Innovaties zijn in volle gang. De initiatieven in dit dossier getuigen daarvan.

– Streekproductenloket

De Nederlandse overheid stimuleert de ontwikkeling van streekproducten. In het voorjaar van 2013 opende een virtueel 'streekproductenloket' om ondernemers te ondersteunen bij het zoeken naar informatie en het opbouwen van netwerken. De Europese Unie ondersteunt

'lokaal voedsel en korte bevoorradingsketens' vanuit haar visie op plattelandontwikkeling.

- [Streekproductenloket](#)
- [Kamerbrief over uitvoering moties over streekproducten](#)
- [Europese netwerk voor plattelandontwikkeling \(ENPO\)](#)
- [EU-streekproducten](#)

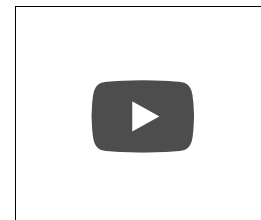
– Transportkilometers

Studenten van Hogeschool Inholland stelden in hun afstudeerproject de onderzoeksvraag: 'Vraagt het 'local for local' concept minder transportkilometers dan de reguliere keten?' Ze bestudeerden hiervoor de ketens van tomaat en

komkommer en vergeleken de ketens op basis van CO2-uitstoot. Het antwoord blijkt verrassend: De keten van 'local for local' is klein in omvang waardoor meestal minder kilometers worden afgelegd tussen producent en consument. Echter, omdat het transport minder efficiënt is georganiseerd (bestelbusje versus vrachtwagen, half gevulde laadruimtes, lege retourritten) geeft de tomaat en komkommer uit de reguliere keten aanmerkelijk minder CO2-uitstoot.

- [Transportkilometers local4local t.o.v. reguliere keten](#)

Voedsellogica in Amsterdam

Innovatief vervoer van regionale producten naar de Amsterdamse horeca.

– Kernpublicaties

- [Hoe duurzaam is een regionale voedselketen?](#)
- [Perspectief voor een regionaal georiënteerd groentebedrijf](#)
- [Streekproducten - relevant onderzoek](#)
- [Het opzetten van korte ketens met streekproducten](#)
- [Marktverkenning en regionalisering van de voedselketen in Noord-Holland](#)
- [Planning for \(local\) food systems; understanding the development of local food chains in the Dutch context \(Engels\)](#)
- [Van doorvoerland naar servicenetwerk; welke rol is voor Agrologistiek Nederland weggelegd?](#)
- [Landbouw, natuur en voedsel: waardevol en verbonden: Nederland als koploper in kringlooplandbouw](#), visie Ministerie van LNV, 2018

– Meer informatie

- [Streekproducten - informatie onderwijst](#)
- [Streekproducten - sectorontwikkeling](#)
- [Doe de streekproef](#)
- [Regioproduct - Foodculture Group](#)
- [Lokaal Voedsel - nieuwsbrief Netwerk Platteland](#)

– 'Local for local' initiatieven

Bestaande organisaties, netwerken en bedrijven verkennen op toenemende schaal de economische mogelijkheden van 'local for local'. Regionale afzet kan plaatsvinden in Nederland of in het buitenland.

- [Stichting Erkend Streekproduct](#)
- [Netwerk Platteland](#)
- [Op weg naar marktgericht innoveren](#)
- [Business model Mijnboer](#)
- [Rainbow Growers](#)

Boeren en tuinders zoeken samenwerking met regionale horeca of retail en vice versa. Producenten leveren direct aan consumenten via webwinkels en boerenmarkten.

- [Willem en Drees](#)
- [Streekselecties](#)
- [Oregional](#)
- [Mijnboer](#)
- [Social Food Market](#)
- [Goei ete](#)
- [Lindenhoff](#)
- [Restaurant de Kas](#)
- [Restaurant Pure Passie](#)
- [Honingtomaten](#)

– Voedselstrategie

De consument vraagt steeds vaker om voedsel uit de regio. Boeren, tuinders en retailers springen handig in op deze vraag. Opvallend in veel lokale initiatieven is het gebrek aan structurele samenwerking met groene onderwijsinstellingen. Herinrichten van regionale voedselallianties in een speelveld met nieuwe stakeholders (burgers, zorginstellingen, scholen, lokale overheden en regionale ondernemerscoöperaties) vereist nieuwe competenties.

In het project 'Van Voedselstrategie naar Werk-In-Uitvoering' werkt het groene onderwijs samen met maatschappelijke partners aan goed opgeleide medewerkers, voorbereid om te werken in nieuwe samenwerkingsvormen in de regionale voedselvoorziening. Het project leverde een set competenties die (toekomstige) ondernemers en werknemers nodig hebben om succesvol aan de slag te gaan met regionaal voedsel:

- Denken in gehelen en delen (van voedselsystemen)
- Samenwerking met andere sectoren
- Toekomstgerichtheid
- Omgaan met (eigen) normen en waarden
- Actievaardig
- Interpersoonlijke competentie: verbinden
- Strategisch managen
- Waardecreatie / toegevoegde waarde / kwaliteit

Onder leiding van Willieanne van der Heijden, docent aan CAH-Vilentum, zijn in de periode 2012-2015 diverse materialen ontwikkeld:

- [Eten van waarde; peiling consument en voedsel](#)
- [Onderzoek moet processen streekproducten verbeteren](#)
- [Ambachtelijk, bourgondisch en natuurlijk?!](#)
- [Hoe zet je een merk in de markt?](#)
- [Nieuwsbrief Smakelijk Duurzaam](#)
- [Eten dichtbij; verreweg de meeste kansen](#)
- [Omzet groeit met streekproducten](#)
- [Think globally, act locally; hoe een gemeenschap opbloeit dankzij een lokaal voedselweb](#)
- [Dossier voedselstrategie \(2012-2014\) biedt een overzicht](#)
- [Prezi 'Regionaal voedsel; dat werkt?!'](#)
- [Het voedsellandschap van Ede : analyse en ontwerp van voedselrelaties op regionaal niveau: case study in de Gemeente Ede, scriptie WUR, 2018](#)

– Leermateriaal

- [Regionaal voedsel: hoe werkt dat? \(Wikiwijs leerarrangement\)](#)
- [Local for local \(Wikiwijs leerarrangement\)](#)
- [Veranderend eetpatroon, dossier Groen Kennisnet](#)
- [Foodbedrijven in transitie, wiki Groen Kennisnet](#)

Contact

Reageren op dit dossier?

Stuur je reactie naar:
servicedesk@groenkennisnet.nl

Dit project is uitgevoerd binnen het GKC-programma Ketens en

- [Regionaal voedsel: hoe werkt dat? \(Wiki\)](#)
- [Dossier voedselstrategie \(2012-2014\)](#) biedt een overzicht
- [Prezi 'Regionaal voedsel; dat werkt?!'](#)
- [Wiki local for local](#)

agrologistiek

Afbeelding: Thinkstock

Laatste wijziging aan dit dossier: 20 september 2018

Groen Kennisnet

Volg ons op:

- > [Over Groen Kennisnet](#)
- > [Contact](#)
- > [Disclaimer](#)
- > [Privacy & Cookie-verklaring](#)
- > [Wegwijs in Groen Kennisnet](#)

- > [Dossiers](#)
- > [Agenda](#)
- > [Vakbladen](#)
- > [Nieuws](#)
- > [Aanmelden nieuwsbrief](#)

- > [RSS feeds](#)
- > [Community](#)
- > [Kennisbank](#)
- > [Wiki Groen Kennisnet](#)
- > [Themaweken](#)

Powered by
groerpact

Mogelijk gemaakt door [Groen Kennisnet](#)